

Khrystyna Slepko
Prózy Jevgenije Nikolajeviče Čirikova

FFUK Praha, UVES, 41 s., rkp.

Bakalářská práce Khrystyny Slepko je věnována emigračnímu období života a tvorby ruského spisovatele Jevgenije Čirikova, které strávil v meziválečném Československu. Jak autorka správně poznamenává, tento kdysi i v našem prostředí věhlasný spisovatel upadl v zapomnění, které je dnes prolamováno pouze sporadickými edicemi některých jeho děl v Rusku a badateli v oblasti dějin ruského exilu. Z tohoto hlediska je práce vítaným příspěvkem, který tohoto autora nahlíží z dnešní perspektivy a zčásti se pokouší i o odpověď na to, proč je dnes Čirikovovo jméno známo jen úzké odborné veřejnosti.

Bakalářská práce je po úvodních pasážích věnovaných heuristice členěna na čtyři hlavní kapitoly. V jedné se pojednává o Čirikovově pobytu v Československu a domácích ohlasech jeho tvorby. Další tři kapitoly pojednávají o třech výrazných dílech exilového období, románech *Šelma pekelná* (*Зверь из бездны*), *Můj román* (*Мой роман*) a *Otcovský dům* (*Отчий дом*). Zde autorka předkládá okolnosti vzniku děl, jejich ohlasy v českém a ruském prostředí a popisuje děj a hlavní postavy. Obsah práce shrnuje závěr a text zakončuje bibliografie.

Členění práce je sice správné, ale číslování a názvy některých kapitol vyvolávají pochybnosti. Kapitola „Bibliografie“ ve skutečnosti pojednává o Čirikovově životě, zatímco skutečnou bibliografii práce obsahuje oddíl nazvaný „Reference“.

Práce je rozkročena mezi biografickým přístupem a analyzováním tří zmíněných děl. Nemůžeme říci, že by byly tyto dva aspekty vyčerpány, spíše jsou shromážděna základní fakta o životě v exilu na jedné straně a víceméně stručně popsána dotyčná díla. Proč byla vybrána právě tato díla? Nestálo by za to při popisování exilového období pohovořit i o dalších dílech vzniklých v emigraci? Dále postrádám pojednání o významu Jevgenije Čirikova pro emigrační ruskou kolonii v Československu, kde působil jako významná osobnost (hovořil i do rozhlasu a do značné míry ruský exil před československou veřejností reprezentoval). Co naopak vítám a v čem spatřuji přínos práce, je seznámení s některými českými dobovými ohlasy na Čirikovovo dílo. Ty naznačují již za života autora kritický vztah recenzentů k jeho pozdním dílům, stejně jako spornou úroveň některých českých překladů.

Je-li jedním z motivů bakalářské práce kritická reflexe Čirikovova díla z dnešního hlediska (hledání odpovědi na jeho „zapomenutost“), uvítal bych bližší seznámení se stavem bádání v této oblasti. Autorka sice seznamuje se sekundární literaturou (kapitola Prameny a literatura), avšak bez její hierarchizace a kritického zhodnocení. Ve skutečnosti intenzivně čerpá ze dvou dizertací obhájených na Moskevské státní univerzitě. Neexistují jiné práce (předmluvy, články, kapitoly z dějin ruské literatury) o tvorbě Čirikova? Bohužel musím konstatovat, že řada především hodnotících pasáží věnovaných Čirikovově exilové beletristice je zjevně

z těchto dvou dizertací přejímána, a to způsobem nekritickým: jedná se o celé odstavce. Ocenil bych větší odstup od sekundární literatury a větší samostatnost při analýze.

Práce má i některé technické nedostatky. Při citování předmluv a statí ve sbornících se odkazuje na celou knihu, takže nemáme možnost zjistit, kdo je autorem přejímaných skutečností (odkazy typu „Čirikov 1961“, „Čirikov 2002“). Zvolený citační úzus je pro danou práci dost nepraktický, především při citování nepodepsaných novinových článků. Tyto nedostatky činí práci nepřehlednou.

Práce obsahuje řadu překlepů, vybočení z větné vazby, chyby se vyskytují i na titulní stránce. Vzniká dojem, že práce měla projít ještě jedním čtením autorským i korektorským.

Přes všechny výhrady však práce pro české prostředí přínosem tím, že nejen vrací do badatelského diskursu osobnost kdysi věhlasného autora, ale svým obsahem zároveň odpovídá i na to, proč jsou jeho pozdní díla dnes tak málo čtená.

Závěrem:

Bakalářská práce Khrystyny Slepko splňuje nároky kladené na tento typ univerzitní absolventské práce, doporučuji ji k obhajobě a hodnotím velmi dobře (2).

V Litoměřicích 20. srpna 2023

doc. PhDr. Hanuš Nykl, Ph.D.